



ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ
MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ

DERS BİLGİ DOSYALARI UYGULAMA ESASLARI

1. Amaç ve Kapsam

Bu uygulama esasları, Makine Mühendisliği Bölümü lisans programında yer alan tüm derslerin ekte verilen **Makine Mühendisliği Bölümü Ders Bilgi Dosyası Hazırlama Kılavuzu**'na göre ders dosyalarını hazırlarken uygulanacak usul ve esasların belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır. Uygulama esasları; Ders Bilgi Dosyası (DBD) listesindeki ilgili belgelerin eksiksiz doldurması, program çıktılarının doldurup ders başarılarının değerlendirilmesi ve diğer usulleri kapsamaktadır. Ders Bilgi Dosyalarının hazırlanması ders veren öğretim üyeleri tarafından yapılır. Ders Bilgi Dosyalarının ilgili belge ve bilgilerinin arşivlenmesinden Ders Bilgi Dosyaları Komisyonu sorumludur.

2. Ders Bilgi Dosyaları Kontrol Listesindeki İlgili Belgelerin Doldurması

Madde 1. Ders veren öğretim üyeleri, DBD Dosyaları kontrol listesindeki ilgili belgeleri **Makine Mühendisliği Bölümü Ders Bilgi Dosyası Hazırlama Kılavuzu**'na uygun olarak doldurarak dönem sonundan iki hafta sonrasına kadar Ders Bilgi Dosyaları Komisyona gönderirler. Kontrol listesindeki ilgili belgeler; ders dosyası evrak değerlendirme formu, ders tanıtım formu, yılsonu ders değerlendirme formu, kısa süreli sınav soruları ve çözümleri, vize sınav soruları ve çözümleri, Final sınavı soruları ve çözümleri, dönem boyunca verilmiş ödevlerden birer örnek, dönem sonu sınav not çizelgelerinin fotokopisi, final ve vize sınavlarından en iyi ve en düşük alan öğrencilerin sınav belgelerinin birer fotokopisi, MÜDEK program çıktıları ölçme ve değerlendirme Formu ve mühendislik, matematik, fen bilgileri uygulama ve Mühendislik problemlerini saptama, tanımlama ve çözme becerisi değerlendirme tablosundan oluşmaktadır.

Madde 2. Tüm ders dosyaları örgün öğretim için ayrı, ikinci öğretim için ayrı hazırlanır.

Madde 3. Ders Bilgi Dosyaları Komisyonu Ders Bilgi Dosyalarını inceler, eksiklikleri ilgili öğretim üyelerine bildirir.

Madde 4. DBD'lerin Akreditasyon Odasında arşivlenmesinden Ders Bilgi Dosyaları Komisyonu sorumludur.

3. Ders Başarılarının Değerlendirilmesi

Madde 5. Ders Bilgi Dosyasını hazırlayan öğretim üyeleri, dersin başarı oranını hesaplamak üzere arasınava ve yılsonu sınavlardaki soruların ayrı ayrı başarı oranı formülü ile **100 puan üzerinden değerlendirirler**. Arasınava ve yılsonu sınavlarındaki her sorunun **% Başarı Oranı** hesaplanır ve **Program Çıktıları (Ölçüt 3) Ölçme ve Değerlendirme Forumu**'na yazılır.

Madde 6. Ders Dosyası Komisyonu tüm derslerin ortalama başarılarının listesini oluşturur.

4. Yürürlük

Bu uygulama esasları, üyeleri Bölüm Başkanlığınca belirlenen Ders Bilgi Dosyaları Komisyonunca gözetilir. Komisyon Öğretim Üyeleri ve Öğretim Elamanlarından oluşur. Uygulama esasları Bölüm Başkanlığınca yürütülür.

EK

1- Makine Mühendisliği Bölümü Ders Bilgi Dosyası Hazırlama Kılavuzu

Makine Mühendisliği Bölümü

Ders Bilgi Dosyası Hazırlama Kılavuzu

Haziran 2018

MÜDEK 2.1. sürümü ile birlikte program çıktılarında güncellemeler yapılmıştır. Bu değişiklikler, yeni ders bilgi dosyalarında yer almaktadır. Dosyaların hazırlanması konusundaki **bazı önemli hususlar** aşağıda sunulmuştur.

1. Ders Bilgi Dosyasında yer alması gereken belgelere ait “kontrol listesi” dosyanın ilk sayfasında bulunmaktadır. Dosyanın ilgili belgeleri eksiksiz olarak sağlaması gerekmektedir.

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ
MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ
DERS DOSYASINDA OLMASI GEREKEN BELGELER
1. Ders dosyası evrak değerlendirme formu
2. Ders tanıtım formu
3. Yılsonu ders değerlendirme formu
4. Kısa süreli sınav soruları ve çözümleri
5. Vize sınav soruları ve çözümleri
6. Final sınavı soruları ve çözümleri
7. Dönem boyunca verilmiş ödevlerden birer örnek
8. Dönem sonu sınav not çizelgelerinin fotokopisi
9. Final ve Vize sınavlarından en iyi ve en düşük alan öğrencilerin sınav belgelerinin birer fotokopisi
10. Müdek Program Çıktıları Ölçme ve Değerlendirme Formu
11. Mühendislik, Matematik, Fen Bilgilerini Uygulama ve Mühendislik Problemlerini Saptama, Tanımlama ve Çözme Becerisi Değerlendirme Tablosu

Şekil 1. Kontrol listesi

2. Tablo 1. ve 2.’nin hazırlanması sırasında, ilgili dersin içeriğinin **Tablo 4.**’te yer alan “**Program Çıktıları**”ndan (11 adet) hangisine uyduğu tespit edilmeli ve uyuşan çıktıların gerçekleşmesi için belirlenen stratejilerden hangisinin uygulandığı belirlenmelidir. Belirlenen stratejiler Tablo 1.’de yerine yazılmalıdır. Aşağıda örnek bir uygulama verilmiştir. Tablo 2.’nin doldurulması sırasında, Tablo 1.’de herhangi bir strateji uygulanmayan program çıktısı için “**d**” (**düşük**) ibaresi verilmelidir.

Tablo 1. Program Çıktılarının Gerçekleştirilmesi İçin Derste Uygulanan Stratejiler

Program çıktıları	3.i	3.ii	3.iii	3.iv	3.v	3.vi	3.vii	3.viii	3.ix	3.x	3.xi
	a,b,c, d,e	a	c	a,d		a		d	c		d

Tablo 2. Dersin Program Çıktılarına Olan Katkısı

Program çıktıları	3.i	3.ii	3.iii	3.iv	3.v	3.vi	3.vii	3.viii	3.ix	3.x	3.xi
	y	o	o	o	d	o	d	o	o	d	o

d: düşük, **o:** orta, **y:** yüksek

3. Müdek Program Çıktıları (Ölçüt 3) Ölçme ve Değerlendirme Formunun doldurulması hususunda;

- Tablo, soru bazlı bir değerlendirme işlemi içermektedir. Dolayısıyla, vize ve final sınavlarında yer alan her sorunun program çıktıları açısından başarı puanları hesaplanmaktadır. Aşağıda örnek bir hesaplama tablosu bulunmaktadır.

Dersin Kodu : MMS 409
Dersin Adı : Mühendislikte Mekanik Deneyler
Dersi Alan Öğrenci Sayısı : 61

MÜDEK Program Çıktıları (ÖLÇÜT 3) →			3.I		3.II		3.III		3.IV		3.V		3.VI		3.VII		3.VIII		3.IX		3.X		3.XI	
Sınav türü	Soru no	Sorunun puan değeri	Çıktıyı ölçüp ölçmediği (*)	% Başarı oranı (**)	Çıktıyı ölçüp ölçmediği (*)	% Başarı oranı (**)	Çıktıyı ölçüp ölçmediği (*)	% Başarı oranı (**)	Çıktıyı ölçüp ölçmediği (*)	% Başarı oranı (**)	Çıktıyı ölçüp ölçmediği (*)	% Başarı oranı (**)	Çıktıyı ölçüp ölçmediği (*)	% Başarı oranı (**)	Çıktıyı ölçüp ölçmediği (*)	% Başarı oranı (**)	Çıktıyı ölçüp ölçmediği (*)	% Başarı oranı (**)	Çıktıyı ölçüp ölçmediği (*)	% Başarı oranı (**)	Çıktıyı ölçüp ölçmediği (*)	% Başarı oranı (**)	Çıktıyı ölçüp ölçmediği (*)	% Başarı oranı (**)
1. vize	1	40	X	51.4	X	51.4	X	51.4	X	51.4			X	51.4			X	51.4	X	51.4			X	51.4
	2	35	X	65.3	X	65.3	X	65.3	X	65.3			X	65.3			X	65.3	X	65.3			X	65.3
	3	25	X	83	X	83	X	83	X	83			X	83			X	83	X	83			X	83
Ort.basari (***)				66.5		66.5		66.5		66.5				66.5				66.5		66.5				66.5
2.vize veya KSS ortalaması	1																							
	2																							
	3																							
	4																							
Ort.basari (***)																								
Ödev, Proje	1																							
	2																							
	3																							
Ort.basari (***)																								
Final	1	25	X	20.5	X	20.5	X	20.5	X	20.5			X	20.5			X	20.5	X	20.5			X	20.5
	2	25	X	58.2	X	58.2	X	58.2	X	58.2			X	58.2			X	58.2	X	58.2			X	58.2
	3	20	X	65.5	X	65.5	X	65.5	X	65.5			X	65.5			X	65.5	X	65.5			X	65.5
	4	30	X	84.4	X	84.4	X	84.4	X	84.4			X	84.4			X	84.4	X	84.4			X	84.4
Ort.basari (***)				57.1		57.1		57.1		57.1				57.1				57.1		57.1				57.1
Genel Başarı Ort.				61.8		61.8		61.8		61.8				61.8				61.8		61.8				61.8

(*) Soru ilgili çıktıyı ölçüyor ise sorunun karşısına (X) işareti koyunuz. Aksi takdirde işaretlemeyiniz.

Şekil 2. Örnek “Müdek Program Çıktıları (Ölçüt 3) Ölçme ve Değerlendirme Tablosu”

- Yukarıdaki örnek tablonun doldurulması için aşağıdaki adımlar takip edilmiştir;
 - Öncelikle Tablo 1. ve Tablo 2.’de tespit edilen “Program çıktıları” için hesaplamaların yapılacağı göz önünde tutulmuş ve (*) ile gösterilen kısımlar **X ibaresi** ile doldurulmuştur.
 - Vize ve Final sınavları için her sorunun puan değeri yerine yazılmıştır.
 - (**) ile gösterilen **% Başarı Oranı** kısımlarının doldurulması amacıyla aşağıdaki bağıntı kullanılmıştır.

$$(**)\% \text{ Başarı oranı formülü} = \frac{\Sigma(\text{öğrencilerin aldığı not})}{\text{öğrenci sayısı} \times \text{sorunun puan değeri}} \times 100 \quad (1)$$

Buna göre; örnek olarak 1. soruya verilen tüm notlar toplanmış ve “öğrencilerin aldığı not” hesaplanmıştır. Ardından, bu sayı, “öğrenci sayısı” ile “sorunun puan değerinin” çarpımına bölünmüştür. Tüm sorular için aynı hesaplamalar yapılmış ve her sorunun % Başarı Oranları tespit edilmiştir.

- iv. (***) ile gösterilen **Ortalama Başarı** kısımlarının doldurulması amacıyla aşağıdaki bağıntı kullanılmıştır.

$$(***) \text{ ortalama başarı} = \frac{\sum(\text{ilgili ölçütün yüzde olarak başarı toplamı})}{\text{soru sayısı}} \quad (2)$$

Bu kısımda, sorulara ait başarı oranlarının aritmetik ortalamaları alınmıştır.

- v. Tablonun en alt kısmında yer alan **Genel Başarı Ortalaması** kısmının doldurulması için Vize ve Final sınavlarına ait **Ortalama Başarı** değerlerinin aritmetik ortalaması alınmıştır.
- vi. Ödev ve Proje uygulamalarından mevcut bulunanlar için de aynı hesaplamaların yapılması gerekmektedir.

4. Mühendislik, Matematik, Fen Bilgilerini Uygulama ve Mühendislik Problemlerini Saptama, Tanımlama ve Çözme Becerisi Değerlendirme Tablosunun doldurulması hususunda aşağıda örnek bir tablo verilmiştir.

Dersin Kodu : MMS 409		Dersin Adı : Mühendislikte Mekanik Deneyler								
Dersi Alan Öğrenci Sayısı : 61										
Sınav türü	Soru no	Sorunun puanı	Soru fen bilgilerini uygulama becerisini ölçmektedir (*)	Sorunun fen bilgilerini uygulama becerisi açısından başarıma oranı (**)	Soru matematik bilgilerini uygulama becerisini ölçmektedir (*)	Sorunun matematik bilgilerini uygulama becerisi açısından başarıma oranı (**)	Soru mühendislik bilgilerini uygulama becerisini ölçmektedir (*)	Sorunun mühendislik bilgilerini uygulama becerisi açısından başarıma oranı (**)	Soru mühendislik problemlerini saptama, tanımlama ve çözme becerisini ölçmektedir (*)	Sorunun mühendislik problemlerini saptama, tanımlama ve çözme becerisi açısından başarıma oranı (**)
1. vize	1		X	51.4	X	51.4	X	51.4	X	51.4
	2		X	65.3	X	65.3	X	65.3	X	65.3
	3		X	83	X	83	X	83	X	83
	4									
	5									
	6									
Ortalama başarı				66.5		66.5		66.5		66.5
2. vize	1									
	2									
	3									
	4									
	5									
	6									
Ortalama başarı										
Final	1	25	X	20.5	X	20.5	X	20.5	X	20.5
	2	25	X	58.2	X	58.2	X	58.2	X	58.2
	3	20	X	65.5	X	65.5	X	65.5	X	65.5
	4	30	X	84.4	X	84.4	X	84.4	X	84.4
	5									
	6									
Ortalama başarı				57.1		57.1		57.1		57.1

(*) Eğer soru ilgili beceriyi ölçüyor ise sorunun karşısına (X) işareti koyunuz.

Şekil 3. Örnek “Mühendislik, Matematik, Fen Bilgilerini Uygulama ve Mühendislik Problemlerini Saptama, Tanımlama ve Çözme Becerisi Değerlendirme Tablosu”

- i. Tabloda (*) ile gösterilen kısımlar, her sorunun ilgili beceriyi ölçüp ölçmediğini göstermektedir. Bir sınav tüm sorularıyla ilgili beceriyi sağlayabilmekte ya da yalnızca bazı soruları ile sağlayabilmektedir. Buna göre, sağlanan sorular için **X ibaresi** eklenmeli ve bir önceki tabloda hesaplanan **% Başarı Oranı, (**) ile** gösterilen kısma yazılmalıdır. Daha sonra ise **Ortalama Başarı** kısmı aritmetik ortalama alınarak doldurulmalıdır.